

quę erant in parte Samarię adtraxit. Per quę exempla evidenter ostenditur quosdam in sublimiori statu ad maiorem perfectionem crescere, quosdam vero per supercilium dominationis ad deteriora defluere. Per quod utrumque intellegitur eos qui ad meliora conscendunt per virtutem animi et Dei auxilium posse id facere et eos qui ad deteriora divertunt per mentis inbecillitatem pariter et negligentiam errare. Unde dominus absque virtute fieri non debet, quam virtutem sine Dei auxilio nullatenus habet. Qui etenim multa tuetur, si non habet fortitudinem, non valet id agere, quoniam magna magnis infestationibus et adversitatibus solent laborare. Omnis igitur qui pręest hoc primitus animi tota intentione procuret, ut per omnia de Dei adiutorio omnino non dubitet. Si namque coeperit in actibus suis auxiliatorem habere Dominum, nullus hominum contemptum habere poterit eius dominatum. Non est enim potestas nisi a Deo. Ipse elevat de stercore egenum et sedere facit cum principibus populi sui deponit potentes de sede et exaltat humiles, ut subditus fiat omnis mundus Deo et egeat gloria Dei.

Nos enim, qui speculatorum²¹⁾ nomine censemur, videntes venturum gladium super depredatores pauperum tacere non audemus, ut vos, qui ad vindictam²²⁾ malefactorum gladium et regis nomen ac regni regimen rege regum auctore accepistis, non commoneamus, ut eos secundum ministerium²³⁾ vobis a Deo commissum corrigatis. Quia, nisi conversi fuerint et se correxerint, qui custodit veritatem, in saeculum iam gladium suum iubavit, ut faciat iudicium iniuriam patientibus exurgens²⁴⁾ propter miseriam et gemitum pauperum. Et qui pastores licet indigni vocamur, non audemus tacere, ut contra lupos non clamemus, ne mercennarii et non pastores apud Dominum habeamur, qui dicit: 'Mercennarius²⁵⁾ et qui non est pastor, videt lupum venientem et dimittit oves et fugit'. *Lupus*²⁶⁾ etenim, ut beatus exponit Gregorius, super oves venit cum quilibet iniustus et raptor, fideles quosque atque humiles opprimit. Sed is qui pastor esse videbatur et non erat, relinquit oves et fugit, quia dum sibi ab eo periculum metuit, resistere eius iniustitię non praesumit. Fugit^{f)}, quia iniustitiam vidit et tacuit. Fugit^{f)} autem non mutando locum, sed subtrahendo solacium. Fugit, quia se sub silentio abscondit. Quibus bene per prophetam dicitur: 'Non²⁷⁾ ascendistis ex adverso, neque opposuistis murum pro domo Israel, ut staretis in prelio in die Domini'. Ex adverso quippe ascendere est quibuslibet potestatibus prave agentibus rationis libera voce contraire. Et in die Domini pro domo Israel in prelio stamus ac murum opponimus, si fideles innocentes contra perversorum iniustitiam ex iustitiae auctoritate vindicamus. Quod quia mercennarius non facit, cum venientem lupum viderit, fugit.

f) die beiden Sätze gegenüber der Vorlage in umgekehrter Reihenfolge B

²¹⁾ Vgl. Ps.-Cypr. c. 10 S. 53 f.

²²⁾ Vgl. 1 Petr. 2, 14.

²³⁾ Vgl. Ps.-Cypr. c. 9 S. 51; Perels, MGH Epp. 8/1 S. 65 Z. 9 ff. (im 1. Teil des Briefes 126 an Karl den Kahlen).

²⁴⁾ Ps. 11, 6; vgl. oben mit Anm. 14.

²⁵⁾ Joh. 10, 12.

²⁶⁾ Gregor d. Gr., Homil. in evang. 14 c. 2, Migne PL 76, 1128.

²⁷⁾ Ezech. 13, 5.